

באיilo הן ראיות לראות, ושתיהן טמאות, שהרי הדם יצא מביניהם, ומימילא אחת מהןDOI וαι טמאה, ובין שאין לתלות בו יותר מבז, שתיהן טמאות.

משנה

המשנה ממשיכה לדין בדין של שלשים שבו ישנו שינוי בmittah אחת: **שלש** גשים טהורות שהיו ישנות בmittah אחת, **ונמצא** דם תחת **האמצעית**, ואין יודעת ממי בא הדם, **ובוין טמאות מספק**, כי יתכן שדרחקו זו את זו בשנתן, וכן נשאה את הנשים שבצדדים לחלקה של האמצעית ויש לחושש אולי מהן בא הדם).

נמצא הדם **תחת הפנימית** – האשה הסמוכה לקיר, **שתים פנימיות טמאות** – הפנימית וכן האמצעית הסמוכה אליה, טמאות מספק. **והחיצונה טהורה**, מאחר והיא רוחקה מהדם אין לחושש שבאמנינה.

ובן אם נמצא הדם **תחת החיצונה**, **שתים החיצונות טמאות – טהורה**, כי היא רוחקה מוחדם.

המשנה ממשיכת הנני **איטרנלי** טהורה הפנימית אם נמצא הדם תחת החיצונה, **בזמן שעברו** בעיליתן לmittah דרכן מ████לות המטה – דרך סוף הבmittelת, כך שככל שהיא מידי לחלקה ביל לעברו דרך מקום חבורותיה. **אבל אם** כשבעלון, עברו הנשים הפנימיות דרכן עליה – דרך מקום החיצונה, **בוין טמאות מספק**, ואיך הפנימית, כי יתכן שבאים ממנה בעת עלייה.

המשנה מבארת שאם יש בימי לתלות את הטומאה, שאר הנשים טהורות: **בזקחה אחת מהן** את עצמה **ונמצאת טהורה** – נקייה מדם, **היא טהורה**, **ושתים** האחרות **טמאות**, כי **ברקו נטלה** הטומאה באלו שלא בדקו עצמן. ובן אם **ברקו שגיים** משלהן **ונמצאו עצם טהורות**, הן טהורות, **ושלישית** שלא בדקה טמאה.] אך אם **ששלשון** בדקו **ונמצאו שען טהרות**, **בוין טמאות מספק**, כי בהכרח בא הדם מאתה מהן, ומאותר אין לנו בימי לתלות, טמאות כולם מספק.

רבי מאיר מביא דוגמא לדין וזה מдин אחר: **למה הדרך דומה, לנו בדיקתו זו נגד חוקת טומאה**. אמר רב יוסף, **מעשה במעשרה** של כפר שיחון, **שהיו מחוויקין שיש בה טומאה**, והפרק וברקו עד שתגוניו לברקע **שרחה חלקה באצפוני** – שלא נורעה מעולם, ולא נמצאו. **לפניהם נגנבו ביה פועלם מפניהם**, ונגנו על בדיקתו זו נגד חוקת טומאה. אמרו לו חכמים, וכי **משם ראייה**, אמר – ניתן לומר שלא בברכו, אך אם היו בודקים כהונן, וראייה היו מוצאים אותן. הגמרא מביאה מעשה דומה: **תנייא**, אמר רב יוסף, **מעשה במעשרה** של כפר שיחון, **שהיו מחוויקין שיש בה טומאה**, והפרק וברקו עד שתגוניו לברקע **שרחה חלקה באצפוני** – שלא נורעה מעולם, ולא נמצאו. **לפניהם נגנבו ביה פועלם מפניהם**, ונגנו בברקו, וברקו כל צרבו. אמר רבי מאיר – נגיד בפניהם – והכו בפטישים על הקרקע, וממצאו בה **מכתשת טומאה** – וכל כתישחה מלאה עצמות של מת. נמצא שאין לסמור על בדיקת זו. אמרו לו חכמים, וכי **משם ראייה**, אמר – ניתן לומר שלא בברקו כל צרבו.

הגמרא מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

גמרא

שנינו במשנה: נמצא הדם תחת הפנימית, שתים הפנימיות טמאות והחיצונה טהורה. תחת החיצונה, שתים הפנימיות טמאות והחיצונית טהורה. הגמרא מבקשת על כך מהמשנה לעיל (ס): **mai שנא רישא** – בינה שונה הנדרן במשנה לעיל, **לא מפליג** – שלא חלק התנא שם תחת מי נמצא הדם, אלא נקט בסתם שכולן טמאות, **ונמצא שנא סייפה** – ומה שונה ממנה **קדמפליג** – שמחלק התנא אומר שיש הבדיל בדי לפי מקום מציאות הדם. מורתצת הגמרא: אמר רבוי אמר, המשנה הקדומה עוסקת **במפליבות** – כשרגליין מושבות ובורות זו בזו, ואון הוא יש לחושש שמותה היפות בשנתן, ועל ידי כן אפשר שתובוא אף הפנימית למוקם החיצונה ולהיפר, כיין שקר, לא ניתן לתלות את הדם באחת מהן, لكن תמיד כולם טמאות. אך

משנתנו עוסקת באין משולבות, ואין לחושש להתחפהותן, אלא רק שמא תדוחקה זו את זו במעט ותיכנס למקומה, שכן אנו מטעמים רק את האשה הסמכה.

שנינו במשנה: **'ברקה אחית'** [ובו]. ממשיכה המשנה: אם בדקו שלישתן ומוצא טהורות, ככל טמאות. למה הדבר דומה, לגיל טמא וכו' דברי מייר וכו', וחכמים חולקים ואומרים, בודק עד שmagigע לשלعال או לברתלה. הגמרא מבררת מודע הוצרך רבי מאיר להיביא דוגמא. שואלת הגמרא: **למה ליה למתני – למה לו לרבי מאיר להיביא דוגמא ולומר למתני זה דומה?**

משיכה הגמרא: כוונת רבי מאיר היא להיביא ראייה מדין שלש הנשים, לשיטתו בטומאות מות, והכי **קאמר להו רבבי מאיר לרבנן**, **mai שנא ברם** – מה שונה דין שלש הנשים **דא פליגיתו – שבו** אינכם חולקים עלי, אלא מודים לי שאם נמצאו שלשותן נוקית כלן טמאות מספק, **ומאי שנא ביגל דפליגיתו – ומה שונה דין טומאה** שאבודה בגל, שבוי אם חולקים עלי ומוטאים את שלשות הגלים אם נמצאו כלם טהורים, אף שאחד מהם מוחזק שהיתה בו טומאה.

אורות הגמרא: **[רבנן] עונים על בר, בשלמא התרם – מובן הדבר** שאבנו מטהרים בדין שלשה גלים, כי **אימא [ניתן לומר] עורב נטלה** – בא עורב ולקח אתبشر המת, ויתכן שלשות הגלים אכן טהורים.

אלא הכא – אבל כאן בדין, אם נתחר את שלש הנשים מחומרת שבולן נמצאו וקיים, אם כן **האי דם מהריבא אהא – דם זה שנמצא מההין** – הגיע, על ברך הגע מאותה הנשים, ומאותר יודעים מי הטעמה, אלו מטעמים את שלשות הגלים אם

חכמים אמרו מטהר במשנה שבודק את הגלים, וחופר בקרקע עד שmagigע

לשלعال או לברקע בתוליה, ואו יודע בודאות שכולם טהורים. הגמרא מביאה שרבי מאיר מוכחים שאין לסמוק על בדיקה זו. אומרת הגמרא:

תנייא בבריתא, אמר רבבי מאיר, מעשה בעץ שבקה של בפר כבא, **שחייו מחוויקין בה טומאה – שהיה יודע שיש בו מת, וברקו וחופרו עד שהגינו לשלعال או לברקע בתוליה, ולא ממצאו אותו, ליטים –**

בעבורו ומך, נשבה בו הרוח בעץ השכמה ועקרו ממקומו, ונמצא גולגולות של מות תחובה לו בעיררו – בשורשי. נמצא שאין לסמוק על בדיקתו זו נגד חוקת טומאה. אמרו לו חכמים, וכי **משם ראייה**, אמר – ניתן לומר שלא בברכו, אך אם בדקו את שולחן מטהר אין מטהר בברקו, ומאותר אין לנו בימי לתלות, טמאות כולם מספק.

אבנים טמא – שיש בו כוית בשור מות, **שנתענבר בין שני נלים טהזרים**, ואין יודעיםஇ יהו הטומאה, וברקו **אתה מהן**, וממצאו טהזר – לא מזעאו בו אתبشر המת, הוא – הגל התבוק, בחזקת טהזר, **ושננים האחורים טמאים**, כי תולים בהם את הטומאה. ובן אם בדקו את **שננים** מטהר ומצאו אותם טהזרין, **ושלישי שלא נבדך טמא**. אך אם בדק את שולחן וממצאו אותם טהזרין, פולין טמאים מספק, בדין שלש הנשים, בברקו רבוי מאיר. **שרבי מאיר אמר, כל דבר שהוא ברוקת טומאה, לעולם הוא נשאר ברוקת טומאתן**, עד **שנידע לך טומאה תרין היא**.

ווחבים חולקים ואווקרים, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

הgemara מביאה עזה ונוספת למציאות מקום טומאה: **תנייא, אבל שאול אומר, מעשה בבעל של בית חרוץ, שהיו מחוויקין בה טומאה**, מפני היכן מקום הטומאה, **ונתנו שתרתיה מורה** – המקום היה גדול וקשה לבדוק. ו**תודה שם קון** אמר ורבי יהושע בברונו – **הבדיל בין קדומים ואווקרים**, אין לדמות את דוגמת שלשה גלים, לדין שלש נשים, אלא בזקק את הגלים וחופר באדמה עד **שמניע לפולע או לתוליה** – קרקע שניכר שימושים לא זהה ממקוםיה, ואם מכל מקום לא נמצא דוגמה תומאה תרין היא.

יום שבת קודש ב' מנחם-אב ה'תשע"ב

19 **מצוות עשה קל גל.** קמג. קמד.

20 **מצוות פולחן בקהל ג'** — האורי שגנצטוניו להפריש מללה מפללה.

21 **עשרה ולבנה לכהן,** והוא אמרו יתעלה: "ראשת ערטסתכם מללה פולרינו תרומה" (במדבר טה, ב). וכבר נתבארו כל-דיני

22 **מצואה זו במשפט מללה ובעיטה ערלה** (פרק ב' משנה א').

23 **ונאנה חובה מזחתותה אלא בארץ ישראל בלבד.**

24 **מצוות הקמ"ג — האורי שגנצטוניו לתנן את הזרע**

25 **ולפולחים ותקבבה מפל-בקמה טהורה שאנו שוחטים,** והוא אמרו יתעלה: "ונאנה יהה משפט הכהנים מאת העם מאת

26 **ובתני הוצאה אם שורם שם"** (דברים יט, ג). וכבר נתבארו דיני

27 **מצואה זו בפרק י' מחלוקת (כל),** ואין תלויים قضאים במצוואה זו.

28 **מצוות הקמ"ד — האורי שגנצטוניו להפריש בראשית הגז**

29 **(חלה מהצמר הנגדי מהצאן) ולתנו לכהן,** והוא אמרו יתעלה:

30 **"ראשת גז צאנך תפוז-לו"** (שם, ד), **ומצאוה זו אינה נזהגת**

31 **אלא בארץ ובברך נטהארו כל-דיני מצואה זו בפרק י' יא**

32 **מחילין (כליה).**

1 **קדם הנחה בעורה — חיב מלכות בלבד אם הוא להן;**

2 **אבל היישריאלי — הרי הוא מחייב מיתה בידי שם,** אם פרק ב' משנה א): **התרופה והבכורים תיבין עליהם** בכורים

3 **ומיתה ואסורה לזרים.** אם אבלם בזדון — חייב מיתה

4 **בידי שםים ובשוגה מסויף חמש כדין התרומה.** לפי

5 **שפין שקראים יתעלה פרומת ייך,** חלו עליהם כל-דיני

6 **התרומה.** וראוי לך להבין פאן היטב כדי שלא ישתבשו

7 **לך העניים והו:** **שחטן אם יאל הרכורים משרוא פני**

8 **הבית קודם הנחה בעורה — לzechah,** ואנחרתיה מלא תוכל

9 **לאכל בשעריך וגוו ותרומת ייך,** כמו שנתבאר בגמרא

10 **מכות,** כמו יישריאל במקער שמי שלוקה על אליכתו חוץ

11 **למקום אפיקעל-פי שהוא שלו;** אבל היישריאלי שאכל

12 **בכורים אמר שראוא פני הפבי בכל-מקום שיأكلם בין**

13 **בירושלים ובין מחוץ לה** — חייב מיתה בידי שם,

14 **ואנחרתיה מן ייכל-זר לא-אלכל קדש** (שם י), כמו

15 **שבארנו במצוואה קל"ג** מכות אלג. וכבר נתבארו דיני

16 **מצואה זו בגמרא מכות.**

17 **18**

המשך ביאור למ"ס נדה ליום שבת קודש ע' א

1 **הרנן, ולא ישמעאל בן נתניה הרנן,** משבה הגמורה: **אלא מתוק**

2 **שהיה לו לחוש לעצת יתנן בון קרי שחתורה בו לה smear מיושמע על**

3 **בן נתניה שרצה להרגו, ולא ח' לאזהרו עד שאכן הרגו יושמע על,**

4 **ועל ידי נהרגו שחרגו גם את שאר החללים, لكن מעלה עליו**

5 **הבתוב באילו נדליה עצמן הרנן.**

6 **הגמורה מבארת מודיעע עשה גדריה שלא בהרגו, כמה שלא האמין**

7 **ליוחנן בון קרח: אמר רבא, הא לישנא בישא — לשון הרע, אף על**

8 **פי דלקבולי לא מבעי — אף שלקבר אותו ולהאמין לו אסור, מכל**

9 **מקום מיחס ליה מבעי — יש לחוש לו.**

10 **הגמורה מביאה מעשה שאמרו בו בדברי רבא: הגהו בני גלילא דנקפק**

11 **עליהו קלא דקטול נפשא —** היה מבני הגליל שצאו עליהם כל-

12 **שרונג, והוא לקפיה דרבינו טרפון —** באו לפני רבי טרפון ואמרו ליה,

13 **לטטרון מר —** החבא אותון. אמר להו רבי טרפון, הבי עבריד —

14 **איך נעשה, אי לא אטטראנבו —** אם לא אהבאים, חוו יטטיבו —

15 **יראו אתכם שליחיו המלכות ייזכרו אתם, אטטראנבו —** אם

16 **אהבאים, הא אמר רבנן —** הרי אמרו חביבים, הא לישנא בישא

17 **אף על נב דלקבולי לא מבעי, מיחס ליה מבעי,** ויש לי לחוש

18 **שמא אכן הרגתם, ואסור לי להציגיכם, لكن זילו אתון טטטו**

19 **נטטיבו —** לכו והתחבאו ללא עזרתי.

20 **הגמורה מביאה שגם אברהם אבינו חחש לשון הרע שאמר עוג על**

21 **בדruleעומר: לאחר שבש משה רבניו את ארץ של סיכון, וביקש אף**

22 **לכברוש את ארציו של עוג, נאמר בתורה (במדבר כא לד) 'ויאמר ה'**

רמר וומר, האי פאן דרמי חומטא דכיתטנא בגילימה דעטרא – מי השהטייל חוט של פשון בגלימה צמר שליה, ונתקה – וניתק את חות הפשון, ולא דע אינטיך אי לא נתק – ואינו יודע אם ניתק את כל החות או שמא נשאר עדין מעט מחות הפשון, שטר דמי – מותר ללבשו כך. מאי טעמַא – מה העטם, היהת ומְדָאָזִירְתָא לא כל בגדי צמר ופשתים אסורה, כי לא תלבש שעטנַן' בתני (דברים כב יא), ונלמוד מותיבת 'שעטנַן' שמן התורה אינו אסור עד שׂיחַה שׂוע – העצמר והפשטים הוחלקו ווסרו חור במסרק, טווי – נתוו חוטי העצמר והפשטים ייחה, גנו – שייחו ארגזים יהה, כלומר רק אם הוחלקו וגום נתוו ייחד ולآخر מכך נארגו ייחד בגדי, אסורה מכך התורה, אבל בדין שאמר מיר וזרא שבו אכן נארג חוט הפשון בגדי. העצמר, אך החוט עצמו לא שטרק ונטווה יחד צמר ופשתים, אין הבגד אסורה מן התורה, ורבנן הוא דגורי פיה לאסורה גם אם הם ארגזים ייחד בגדי, ובינוון דלא דען אינטקה – ומוכין שאינו יודע אם ניתק את החוט למבראי, אין כיון בכך אלא ספק כלאים דרבנן, שרי – מותר הבגד.

מתקיים לה – והקשה רב אשוי, אמר – שמא נאמר שכונת הפסוק הוא אוו טווי אוו שׂוע אוו גנו – ולא שערך את שלשות, ממילא אם חוט הפשון רק ארגז בגדי הגזרו ולא הוחליך ונטווה יחד עם חוטי העצמר, הבגד אסורה מן התורה, ואם כן בזאת שאיננו יודעים בודאות שלא נשאר כלום מחות הפשון, הבגד אסורה.

הגמרא פוסקת את החלכה בדיון זה ומ夷יבת את קושיות רב אשוי והלכתחא בטעו זומרא שאם אין בכלאים את שלשות התנאים של שוע טווי גנו הבדר אסורה רק מדרבנן, והראיה לך, מדאפיקנינו רהמאנא בחרדא ליישנַן – מכר שה תורה ביארה את דין שוע טווי גנו – במילאה אחת, שעטנַן, מוכחה שכונת התורה לאסורה רק אם מתיקיימים שלשות התנאים יהדי.

הגמרא חוזרת לדין בדיוני כתמיים: תננו רבנן בבריתא, בנד אכבע שאשה מצאה עליו כתם דם, מטמא אותה משומם בטם. רבינו רבנן בר יוסוף חולק ואומר, בגדי צבעו איננו מטמא ממשום בטם, שכן לא תקנו חכמים בגין צבעונין לאשה – שנשים תלבשנה בגדי צבעונים, אלא כדי לתקל על בתמיין – שאם תמצאה כתם על בגדיין לאITEMאו, כי אין דם ניכר הייט בעגדי צבעו.

הגמרא תמהה על לשון 'תקנו' בדרבי רבי נתן: וכי תקנו שתלבשנה בגדי צבעונים, (מאי) (מאי) תקנינו – מי תיקן זאת. משיבה הגמרא: אל תאמר בדרבי רבי נתן שללא חקנו, אלא שללא הותרו בגין צבעונין לאשה אלא לתקל על בתמיין, והיוו שחכמים לא התירו בגדי צבעונים ללכישת הנשים לא כי לתקל על בתמיין.

مبرרת הגמרא: אם אתה שונה בבריתא 'וותר', מפלו – משמעו ראספּרַי, שבגדי צבעונים היו אסורים, וחכמים הוצרכו להתרים להן. משיבת הגמרא: אין – אכן בגדי צבעונים היו אסורים, דעתן במשנה (סוטה מט). בפּוֹלְמָן – בחילוֹן של אספּנָיִים – ראו עיר שלם, ירושלים, גורו חכמים על עטרות חתני – שלא ינחו עטרה על ראש החתן ביום חופהו, אין גורו על האירום – פעמן, והינו שלא לבקש בסעודת נישואין בעומון על עינבל אחד שהיה מיעדר לשירה בכתמי משתאות. אמורת הגמרא: בקשי' חכמים באotta שעיה לנו'ר גם על בגין צבעונין, אך אמר חכמים שאבותו דור, הא עריפּא – בגדי צבעונים עדיפים שלא לגור עליהם, ברי לתקל לנשים על בתמיין, שמחמת צבע הגברים אין הדם ניכר עליהם ממש, ולכן – מני אדמתה, ובוויות – עשב שמעריר כתמיים.

משנה

משנתנו דינה כייד בודקים כתם שנמצא בגדי, אם דם דינה הוא, שבעה ספוגן מוצבּרין על הכתם שבגד, לבסוף אם דם דינה הוא, או שאינו אלא צבע אדום. ואלו הם שבעת הטמנין, רוק תפּל – שאין בו טעם של אוכל. ומיל' לעיסת גרטסן של פול. ומי געלים. וגר – מני אדמתה, ובוויות – עשב שמעריר כתמיים.

בודקו שכונות שכונות – בודק כל שטח של שלוש אצעבועות בנפרה, עד שימצא את הכלם). ואם לא מעא את הכלם יטביל את הבגד כמו שהוא והבגד טהור.

הבריתא מביאה דין דומה נוספת: אברה בז – בבדר שכבת זיין, ויש לנותו לפני הטבילה, אם הוא דרש, בזרכו במקחת – יגעץ מוחט במקום הספק, והיכן שיש שכבת זרע שהיא קשה, לא תעבור המוחט בקהלות. אבל אם הוא ישן וչקוה, בזרכו במקחת – יבדקנו מול המשם, והיכן שנמצאת השכבה ורעד לא תיראה המשם כל כך. הגמרא מביאה את דין שעטנו שادر בבדג: תננו רבנן בבריתא, בנד שאבד בז בלאם – שעטנו, בגין בגדי צמר שיש בו חוט פשתן, ולא ידוע היכן הוא, תרי זה לא ימברנו לעובר פוכבים, מהאריך ואן הכלאים ניראים בו, יש לחוש שמכרנו גונו לשראאל אחר ילבשנו הישראאל, וכן לא יעשנו מודעת לחומר, שמא ישכח שיש בו כלאים, ויתפרק את המודעת בגדיו, אבל עוזה מפונג תכריין למתת, כי הומתים פטורם ממצוות, ואין לחוש שמא יבוא אדם אחר וללבשנו, כי בגדי מות אסורים בגדיו.

אמר רב יוסף, זאת אומרת – הנמצינו לדודים מהבריתא, שמצוות בטלוות לאעדיד לבא – בהתייחס המתים, لكن מותר לקבור מות בגדי שעטנו, כי בקוםו לתchia בתכרייכיו, לא יהיה לו חטא בתביביהם. אבמי מקשה לרוב יוסף: אמר לה אבוי לרבי יוסוף, ואיל תימא – ושוערים שרבר דימי הקשה לה, והא אמר רבוי מני אמר רבוי גנא, לא שננו – לא שנינו שעושם תכרייכם למת מגדר שעטנו, אלא לספדו – רק בשעת ההספה, אבל לקוברו עטם אסור, כי אין המצוות בטלה לעתיד, ובוקומו לתchia יהיה אסורה לו ללבשנו.

אמר ליה רב יוסף לאכבי, לאו איתמר עלה – וכי לא נאמר על זה, אמר רבבי יוחנן, אפללו לקוברו מותר. כלומר רבבי יוחנן חולק על רבבי נגאי בזה וסובר שנותר לקברו בהם. ומה שאמורתי ממצוות לא עתיד לבוא, הינו לשיטת רבבי יוחנן.

הגמרא מביאה שיטתה רבי יוחנן כאן היא כשיתו במאמר נוסף שאמרה נדברי רבבי יוחנן כאן, חם לטנטזיה – לישיטה. אמר רבבי יוחנן, מאי דכתיב – מהו שכותוב (תהלים פח ו') 'במתים חפשי'. מבאר רבבי יוחנן, בינוון שפת ארכ, געש השם חפשי מן המצוות, ומושם בר כר סובר רבבי יוחנן שモතר לעשות תכרייכם למת משעטנו, אפלו על מנת לקבورو בהם.

הגמרא מביאה עצה למעזיאת חוט שעטנו שדר בבדג: אמר רפרם בר פפא, אמר רב חסדא, בנד שאבד בז כלאים, בגין בגדי צמר שנעלם בו חוט פשתן, צבעו – את הבגד, ולאחר מכן שולף את החוט שנעבע באיכות שונה משאר הבגד, ומתקר בלבישת. ואם לא מצא חוט ששונה איבות צבעו משאר הבגד, אנו אמרים שהחוט האסור, והוא נפל מהבדג.

הגמרא מביאה הוכחה להיתר זה מושננתנו: אמר ליה רבא לרפרם בר פפא, מנא ליה לשבא הא – מניין לו לזקן (ורוב חסידא) שסמכים על בדיקה כזו, גם בשלאי מעצה דבר. אמר ליה רפרם לבא, מתניתין היא – משנה דיא, דתנן – שנינו במשנתנו (לעיל ע"א) גל טמא שההערב בשני גלים טהורם, לדעת חכמים בזדק את הגלים, וחופר עד שפיגע לפולע הקשה שדראי לא עשו שם קבר, ואיל פבא – ואם לאחר מכן לא נמצאה לטומאה, מטהרים חכמים את כל הגלים ונגיד החזקה שהיתה כאן טומאה), כי אמר עורב נטלה – ניתן לומר שעורב בא ונטל אתبشر המטה. חבי נט – כמו כן בגד שדר בז כלאים, הרי עטרא וביתנַן – צמור ופשתים, בחרדי לא סליק ליה צבעא – אין הצעב נקלט בהם באופן שהוא, ממילא בעית הגדי מועללה לבודיקתו, ובינוון דלא דרייע – ומאריך ולא מעאנא את החוט האסור, הבגד מותר בלבישת, כי אמר מנתר נתר – ניתן לומר שהחוט נשר ונפל מהבדג.

דין נוסף בספק שעטנו: אמר רב אחא בריה (בננו) רב ייבא משמשה